

*Susanne Lindberg
på sin sportscykel og
Charles Oluf Steffen
Hansen. Susanne var
inkarneret cykelrytter
og vandt guld i 1887.
Hun var indehaver
af verdenrekorden i
1000 kilometer på
landevej. Og så boede
hun en periode i
Dragør. Foto omkring
1895.*

Familien Lindberg-Hansen - sporten, familien og Dragør

Vibeke Birkelund, Hanne Bacher Bendsen og Tina Høegh Nielsen

Et meget usædvanligt par slog sig omkring 1900 ned i Dragør. Den ene – Susanne Lindberg (1871–1934) – var præstedatter fra Kerteminde, som blev verdensberømt for sine bedrifter på cykel i slutningen af 1800-tallet. Den anden var Charles Oluf Steffen Hansen (»Chas«) (1870–1948) fra København. Han var uddannet kemigraf, men var også cykelrytter.

Susanne var mønstrebryder på flere måder. Dels ved at være kvindelig cykelrytter, men fordi hun valgte en uddannelse, som kvinder ikke havde så let adgang til i slutningen af 1800-tallet. Hun ville være kunstmaler. Nogen egentlig dokumentation for hendes kunstuddannelse er det ikke til at finde. Heri deler hun skæbne med mange andre kvindelige kunstnere i sin samtid. Men der var i slutningen af 1800-tallet oprettet en skole på Kunstakademiet for kvinder, ligesom der var en del (mandlige) malere, som underviste kvinder. Det var formodentlig kunsten, som førte Susanne og Chas sammen. Nogle fotografier tyder på at Chas også har malet og tegnet i sin ungdom.

De var også begge konkurrencemennesker og aktive inden for flere sportsgrene. Dertil kom, at de havde glæden ved friluftsliv, og det var nok det, der førte dem til Dragør. De var først landligere, men fik siden eget hus. Efterhånden kom en stor børneflokk til, men der blev ikke skåret ned for familiens fysiske aktivitetsniveau, tværtimod.

Mødet med Dragør

»Dragør er en underlig, men køn lille By, hvor en ung Mand for mange Aar siden kom Kørende paa sin Cycle, og han syntes saa godt om den smukke Udsigt over Havet, at han lejede et Hus, giftede sig og flyttede ind i Huset, hvorfra han havde den dejligste Udsigt ud over Sundet.«

Sådan beskriver Charles Hansen i sine erindringer sin ankomst

Charles Hansen i sit atelier i Vimmelskaflet i København. Foto fra 1890'erne.

til Dragør. Han kom tilfældigt forbi Dragør på sin »væltepeter«, som datidens cykler blev kaldt. Han blev her stort set resten af sine dage. Året må have været 1899, det år han blev gift med Susanne Lindberg. Deres efternavne blev slået sammen – med en bindestreg – så de ikke blev forvekslet med flyverhelten Charles Lindberg. Huset som Chas faldt for, var »Vikinghus« på Strandlinien. Om de boede i hele huset eller kun på 1. sal, melder historien ikke noget om, men Susanne er foreviget i år 1900 med sit første barn på den dengang åbne altan. I årene fra 1901–1912

Susanne Lindberg i hendes og Charles Hansens hjem på Strandlinien i Dragør. Billedet fra altanen er taget sommeren 1900.

fødte Susanne syv børn, heriblandt et hold tvillinger, alle blev ganske vist født på Frederiksberg, men flere døbt i Dragør Kirke.

1898, hvor vejrforholdene var bedre, gennemførte hun og modtog endnu en guldmedalje.

I sportens verden

Charles Hansen, kaldet »Chas« i familien, var en af 1890'ernes bedste danske landevejsryttere og desuden idrætsleder. Han kørte cykelløb både i Danmark og udlandet og vandt en del præmier, og derudover dyrkede han også kajakroning.

Cykling var på det tidspunkt en forholdsvis ny sport. Det første cykelløb blev kørt i Tivoli 11. september 1881, men det var på »væltepetere«.

Charles Hansen introducerede Susanne Lindberg for cykelsporten, og det var starten til en livslang passion, langt op i årene cyklede hun til alt. Susanne sneg sig til at deltage i de mandlige cykelrytters træning i Dansk Bicycle Club i 1895 og deltog i klubbens stjerneløb, der havde deltagere med fra hele den danske elite. Hun blev nr. fem af 25 deltagere og stillede derefter op i flere løb på lige fod med mandlige cykelryttere, bl.a. i Esbjerg-løbene, der blev kørt København-Esbjerg og retur uden pause.

I 1897 måtte hun give op på halvvejen i dette løb, men i

Et fænomenalt Ridt
 1000 133
 Kilometer danske Mil
ADLER.
 I Søndags Middags startede Frk. Susanne Lindberg for at slå 1000 Kilometer Recorden og kørte Søndag — Søndag Nat — Mandag — Mandag Nat — slutte Tirsdag Aften Kl. 6^{1/2} og slog den bestaaende Record, der var paa 57 Timer 30 Minutter, med 3 Timer 2 Minutter, idet hun kørte Distancen paa 54 Timer 18 Minutter
 uafbrudt paa samme Adler-Maskine uden det ringeste Uheld.
Adler Fahrradwerke-Aktieselskab,
 Vimmelskaftet 47.

Susanne Lindbergs præstation blev også udnyttet af cykelindustrien. Købte man en Adler-cykel, kunne man sikkert køre næsten ligeså stærkt som hende. Aftenbladet 23.9.1897.

Samme år vakte hun opmærksomhed over det meste af verden ved i to døgn at cykle på de sjællandske landeveje. Cykelløbet var ikke kun for kvinder. Hun tilbagelagde 1.000 km i tiden 54 timer og 18 minutter, hvilket var verdensrekord og gav endnu en guldmedalje til Susanne Lindberg, som på daværende tidspunkt bare var 17 år gammel.

Hun bliver beskrevet som en fantastisk temporytter. Når man dengang satte hastighedsrekorder, var det almindeligt, at et korps af pacere skiftedes til at trække én frem. Susanne Lindberg var en effektiv og populær pacer, der havde en vigtig andel i mange andre cyklisters rekorder. Hun vejede blot 45 kilo, men rummede en masse stærke muskler, og på intet tidspunkt overvejede hun at opgive. Hun fik heller ikke maskinuheld, og det var heldigt, for ingen af de andre pacere kunne køre på en så lille og let cykel som hun. Men det har også været så godt som umuligt for hende at skifte cykel.

Hvor suveræn hun var på banen fremgår af et løbsreferat i Danmarks første dameløb.

»Dameløbet, det første i Danmark, som formanden triumferende udbød, gik for sig med al ønskelighed Eclat. Af 4 anmeldte Damer startede 3, alle fra København. Klædt i fikse Reformdragter gjorde de den lykke hos Publikum, de fortjente. Særlig tog Frk. Lindberg i sin lyse Racerdragt Publikum med storm, og mange

begeistrede Udraab høstes fra de Slagelse Damer, som sikker ber for første Gang saa Rational-Dress. Noget egentlig Væddeløb blev der ikke af, De deltagende Damer vare snart spredt over Banen, hvorved Frk. Lindberg viste sine gode Evner ved fuldstændig at distancere sine Konkurrenter.«¹

Reformdragter var også en klædning, som en del af de kvindelige kunstnere tog til sig i de år. Det provokerede nogle af de mandlige kunstnere, at kvinder gik ind på deres boldgade. Dragten har i samtiden sendt nogle signaler om, at kvinderne kunne og ville selv, uanset om det handler om cykling eller kunst. Susanne Lindberg kan derfor også have båret reformdragten i den periode, hvor hun uddannede sig som kunstmaler.

Den mest gængse sportsgren for kvinder omkring 1900 var gymnastik. Susanne Lindberg dyrkede dog, ud over cykelsporten, også svømning. Cykling, ridning og svømning og andre idrætter var dog, ifølge datidens opfattelse, upassende og farlige aktiviteter for kvindernes krop og psyke – især hvis disse blev dyrket på »uheldig måde« dvs. med konkurrence for øje.

Susanne Lindberg og Charles Hansen giftede sig den 9. september 1899 i Frederiksberg Kirke, og dermed stoppede hendes sportskarriere, hvilket ikke var usædvanlig for datidens idrættskvinder. Hun var angivelig meget stolt over at kunne tilbagevise påstanden om, at cykelsport var usundt for kvinder. Hun

Charles Hansen i kajak. Billedet er måske taget ud for Dragør. 1900–1910.

Villa Fyrbakken omkring 1905. Huset lå ganske ensomt på Nordstranden.

fik efterfølgende syv børn, hvoraf flere i øvrigt blev ivrige idrætsfolk. Året efter brylluppet slog det unge par sig ned i Dragør.

Villa Fyrbakken

»Nattespektakel, naar alle Byens Gæst, der havde valgt Stranden lige udenfor hans Vinduer til Nattekvarter og ballade med Byens Dreng, der slog hans Vinduer ind,« fik Charles Hansen til at købe en grund på Dragørs Nordstrand, hvor familien opførte et af de første huse i området, nemlig Villa Fyrbakken. Stilen var, som det var moderne på dette tidspunkt, en blanding af flere forskellige stilarter. Der var både sweizerhytte og engelsk landhus i det.

Fyrbakken blev rammen om familielivet i en række år. Men efter de mange barnefødsler fulgte Susanne Lindberg drømmen om et frit kunstnerliv, og flyttede til København sammen med tvillingerne Vibeke og Kirsten. Af hendes breve kan vi se, at hun fastholdt kontakten til Dragør, hvor hun bl.a. boede som landligger i Nørregade.

Fyrbakken blev solgt i 1930 til fabrikant Knud Sadolin, men Charles Hansen forblev på en del af den store grund, hvor han havde opført et sommerhus. Hans virksomhed lå i Pilestræde i København og i perioder boede han i Skånegade i Sundbyvester, hvor han bosatte sig i sit næste ægteskab.

Kontakten til Dragør blev fastholdt som aktiv i bl.a. kajak-

klub og Dragør Borgerlige Skyttelag, som Charles var med til at stifte sammen med andre landliggere i 1927, og han blev lagets første konge.

Familien Lindberg-Hansens næste generationer

Lindberg-Hansen parrets syv børn arvede passionen for sport og konkurrence. Der blev svømmet og dyrket bueskydning og vandski. De fleste af de mandlige medlemmer af familien Lindberg Hansen var ivrige kajakroere.

De tre ældste sønner udmærkede sig især. Én vandt DM i kano i sin selvbyggede kano, en anden satte hastighedsrekorder i cykling, mens en tredje ved en spejderjamboree på Hindsgavl modtog Det Danske Spejderkorps store sølvpokal for alsidig idræt. Lindberg-Hansen var et navn, der også var omgærdet med respekt i Kajak kredse, og der blev gladelig konkurreret med kystens Kajakklubber. Der var medlemskab i henholdsvis Dragør Kajak Klub, Kajakklubben Neptun og Kajakklubben Pilen.

Også på kvindesiden blev sportsinteressen i blodet. Døtrene, tvillingerne Vibeke og Kirstin Lindberg-Hansen, var medlemmer af Danmarks første kajakklub »Damernes Kajak Club« som lå ved Kalkbrænderihavnen i København. Sønnen Verner Lindberg-Hansens kæreste, Elna Nicolaisen skød med bue, sejlede kajak, svømmede og stod på vandski. På strandengen og Villa Fyrbakken, var der god plads til at slå sig løs.

1 Kronik den 6. juli 2008, i Fyens Stiftstidende: Da præstens datter satte verdensrekord.

Kilder:

Familien Lindberg Hansens fotoalbum.

Samtale med Susanne Lindbergs barnebarn, Svend Erik Lindberg Hansen 4. oktober 2018.

Dragør Kajak Klub 1916-2016 (Jubilæumsbog).

Ingeniør Steffen Lindberg Hansens fortælling »Tre små drenge« erindringer fra sin og brødres barndom/ungdom.

Dansk kvindebiografisk Leksikon – Susanne Lindberg.

BCC-Nyt nr. 2. april 2019.

Dines Bogø & Claus Ehlers: Glimt af Dragørs historie – fortalt gennem Kongeskjolde, 2017.